

Kennemerduinen

NS-wandeling Santpoort Noord - Overveen of Zandvoort

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen meestal een deel van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW) of Streekpad. De route Kennemerduinen loopt samen met een stukje van het Nederlands Kustpad (LAW 5-2/5-3, Hoek van Holland-Den Oever/Den Helder, 233-252 km).

Deze wandeling begint op station Santpoort-Noord en slingert over grotendeels onverharde paden door de landgoederen Midden-Herenduin, Duin en Kruidberg en Kennemerduinen. Ze maken alle drie deel uit van Nationaal Park Zuid-Kennemerland.

Na 9 km heeft u de keus uit twee varianten:

1. Volg vanaf Strand/Duinpaviljoen Parnassia aan Zee het strand naar station **Zandvoort** (totaal 15 km).
2. Vervolg het Nederlands Kustpad door de Kennemerduinen naar station **Overveen** (totaal 16,5 km). Het is absoluut verboden om een hond mee te nemen. Wandelaars met hond krijgen een proces-verbaal. Vanwege (rulle) zandpaden en steile duinovergangen is de route niet geschikt voor kinderwagens. Veel wandelplezier!

Horeca

- Aan het begin, even voorbij station Santpoort-Noord: Manege Kennemergaarde, meestal open op ma vanaf 14 uur, di 10-12.30 uur en vanaf 15.30 uur, wo t/m vr vanaf 10 uur, za-zo vanaf 8.30 uur; www.kennemergaarde.nl.

- Na circa 10 km: Strand- en Duinpaviljoen Parnassia aan Zee, dagelijks open vanaf 9 uur; www.p-a-z.nl.

- Na ruim 14 km, vlak voor Overveen: het Duincafé in Bezoekerscentrum De Kennemerduinen, open di t/m zo 10-17 uur (in juli-aug., tijdens schoolvakanties Regio Noord en op 2e Paas-/Pinksterdag ook ma); www.np-zuidkennemerland.nl (ga naar Bezoekerscentrum De Kennemerduinen). Er is ook een drinkwatertappunt.

- Na 16,5 km op station Overveen: Eetcafé Klein-Centraal, dagelijks open vanaf 9 uur (keuken van 16-22 uur); www.klein-centraal.nl.

Net voorbij station Overveen: diverse restaurants, waaronder

- Restaurant Tong Ah, open vanaf 16 uur; www.restaurant-tongah.nl en

- Loetje Overveen, dagelijks open vanaf 8 uur; www.overveen.loetje.com.

- Na 15 km, in Zandvoort: diverse horecagelegenheden, waaronder Strandrestaurant Meijer aan Zee, elke dag open vanaf 10 uur; www.meijeraanzee.nl.

Heen- en terugreis

Santpoort-Noord is per trein goed bereikbaar vanuit Alkmaar, Hoorn en Haarlem, Amsterdam; 2x per uur arriveren er treinen uit deze richtingen.

Station Overveen (eindpunt 16,5 km-route) ligt op de lijn Amsterdam/Haarlem/Zandvoort. Zo ook Station Zandvoort (eindpunt 15 km-route). Op dit traject rijdt 2x per uur een Sprinter. Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner.

Markering van de route

Voor elk tekstblok staat aangegeven welke markering u op dat moment volgt. Markeringen treft u aan op hekken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het terrein worden zo ondervangen. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 750 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route?

Meld het ons! www.meldpuntwandelen.nl.

Beschrijving van de wandeling

Wie met de trein uit het zuiden komt: verlaat het station via de tunnel aan de achterzijde en ga rechtsaf, fietspad op. Wie met de trein uit het noorden arriveert: u komt direct op het fietspad uit en gaat rechtsaf.

- Vervolg beide richtingen: volg het fietspad tussen manege en spoorbaan circa 100 m tot ingang manege. Neem daar het voetpad links van het fietspad. Volg het voetpad circa 400 m en neem het eerste (klinker)weggetje linksaf. De eerstvolgende weg oversteken en rechtdoor naar toegang Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Vanaf hier volgt u het Nederlands Kustpad.

① Nederlands Kustpad

Het Nederlands Kustpad is een van de vier Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW), die samen de Nederlandse kustroute vormen. De route gaat van Sluis in Zeeuws-Vlaanderen naar Nieuweschan in Oost-Groningen, totaal 725 km. Daarmee is het Kustpad het langst aaneengesloten wandelpad van Nederland. De route loopt door natuurgebieden, door duinen, over dijken en door dorpen en stadjes. En de kust is nooit ver weg.

- Passeer een parkeerplaats en een informatiepaneel en ga 200 m verder voor woning nr. 18 linksaf. Ga na circa 100 m door een klaphekje. Circa 80 m verder op een splitsing rechts aanhouden.

- ↑ Volg nu 1,5 km de rode wandeling (palen met een rood pijltje). U komt uit op een klinkerweg (fietspad). Hier

verlaat u de rode wandeling en gaat linksaf.

 Na 150 m passeert u een oude tankgracht uit de Tweede Wereldoorlog (onderdeel van Festung IJmuiden). Direct na de tankgracht gaat de nieuwe klinkerweg naar links, maar u loopt rechtdoor. Volg het schelpenpad circa 600 m tot bij een metalen hek. Ga hier linksaf, een smal zandpad op. Sla aan het eind van dit pad (na circa 300 m) bij een metalen hek weer links af.

② Nationaal Park Zuid-Kennemerland

Het natuurgebied tussen IJmuiden en Zandvoort heeft in 1995 de status Nationaal Park gekregen. Het park bestaat uit de Kennemerduinen, landgoederen als Duin en Kruidberg en Midden-Herenduin en brede stranden. De Cruyterbergh was ooit jachtverblijf van stadhouder Willem III. Het is een kleinere versie van 't Loo. Het kasteelachtige hoofdgebouw uit 1906 is nu in gebruik als hotel en restaurant (400 m van het startpunt). De tuin is aangelegd in Engelse landschapstijl. Sinds 2005 wordt vrijwel het hele Nationaal Park begraasd. Er lopen Schotse hooglanders, konikpaarden en shetlandpony's. Deze 'grote grazers' leven in kuddes; vaak liggen ze met z'n allen op een beschutte plek. Staan ze op het pad? Houd dan afstand, aai of voer ze niet en loop er rustig met een grote boog omheen. De grazers houden de begroeiing kort en open zodat het gebied niet dichtgroeit.

 Na weer 300 m op een driesprong bij bankje rechtsaf. Na circa 200 m op splitsing rechts aanhouden, Koningsweg. Volg dit slingerende pad dat op en neer gaat, circa 3 km *; zijpaden negeren. (*Halverwege is rechts een vogelkijkhut.*)

* *Let op: na regenachtige periodes is het mogelijk dat, vanwege de hoge waterstand, een deel van dit pad onbegaanbaar is en wordt afgesloten. Wandelaars worden dan omgeleid. Volg in dat geval de aanwijzingen ter plekke. Bij het ijzeren klaphek bij de strandopgang (zie alinea hieronder) komt u weer op de route.*

 Aan het eind rechts aanhouden, door ijzeren klaphek via strandopgang naar het strand. Op het strand linksaf.

Hier heeft u de keus uit twee varianten:

1. Naar **Zandvoort aan Zee** (15 km totaal): blijf over het strand lopen. In de verte ziet u het hoge Palace Hotel. Vlak achter dit hotel ligt het station.
2. Naar **Overveen** (16,5 km totaal): volg het strand slechts 2 km. Lees verder onder informatieblok 3, 'Zandvoort aan Zee'.

③ Zandvoort aan Zee

Zandvoort heette vroeger, rond het jaar 1100, Sandevoerde. Het was een samentrekking van 'zand' en 'voorde'. Voorde betekent doorwaadbare plaats. De bewoners leefden voornamelijk van de visvangst. Maar de opkomst van het badtoerisme in de 19de eeuw veranderde Zandvoort langzaam maar zeker in een badplaats. Veel beroemdheden trokken ernaartoe. Tot op de dag van vandaag leeft Zandvoort van het toerisme. Het station, waar de route van 15 km eindigt, dateert uit 1881 en vormt het eindpunt van de lijn Haarlem-

Zandvoort. Vooral op zomerse dagen maken strandgasten dankbaar gebruik van deze lijn.

 Route naar Overveen: verlaat het strand even voorbij strandpaal 60/500. Ga linksaf (strandafgang naar Paviljoen Parnassia).

④ Stuivende duinen

In principe zijn duinen open, zandige gebieden. Door voedselrijke neerslag groeien ze echter steeds verder dicht met grassen, struiken en bomen. Daarom zijn er hier in de zeereep de afgelopen jaren op vijf plekken sleuven gegraven, zodat de wind weer toegang krijgt tot het duin. De paraboolduinen in het verlengde van de sleuven zijn ontdaan van begroeiing en wortellaag. De wind heeft nu weer vrij spel op het kale zand, zodat de duinen zich kunnen verjongen en beter klimaatbestendig zijn. De zuidelijkste sleuf is toegankelijk voor publiek.

 Op het duin passeert u Strand- en Duinpaviljoen Parnassia aan Zee (links). Loop richting parkeerplaats. Bij houten handwijzer linksaf, trap af en klinkerweg volgen met de bocht mee naar rechts (fietspad naar links dus negeren). Volg nu geruime tijd de blauwe route. Na een bocht naar links gaat u rechtdoor (pad naar rechts negeren). Het eerste voetpad links met witte paaltjes negeren. Na 500 m linksaf, een schelpenvoetpad op met blauwe paaltjes. Ga na 300 m bij een trap rechtsaf omhoog (blauwe route even verlaten). Volg het pad tot boven op de Hazenberg.

⑤ Hazenberg

De Hazenberg (27 m boven NAP) is een mooi uitzichtpunt. In het noorden vallen de schoorstenen van Tata Steel meteen op. Oostwaarts liggen de hoge beboste binnenduinen. In zuidelijke richting ligt de watertoren van Overveen, waar de route straks langskomt. Aan de kust liggen Zandvoort en Bloemendaal aan Zee. Kijkend van west naar oost is de overgang van de zeereep naar het binnenduin goed zichtbaar. Vlak bij zee kunnen alleen sterke zout- en windbestendige planten zoals helm, zandkool of zeeraket overleven. Iets meer landinwaarts groeit duindoorn en kardinaalsmuts. Nog verder landinwaarts zijn de dennenbossen, destijds geplant om het stuivende zand vast te leggen. De eerste loofbomen zoals berk en eik staan pas verder in het binnenland.

 Verlaat de Hazenberg naar links via een andere trap. Op de splitsing rechts aanhouden (hier bent u weer op de blauwe route). U komt uit op een klinkerweg (fietspad) en gaat hier rechtsaf. Ga na 150 m op een kruising linksaf omhoog, een voetpad op (met mooi zicht op het Vogelmeer).

⑥ Vogelmeer

Op de zandige oevers van het Vogelmeer broeden onder andere grauwe ganzen, Kieviten, kleine plevieren en drie soorten futen. Het ijsvogeltje en de roerdomp worden er regelmatig gesignaleerd in de oevervegetatie. 's Winters is het Vogelmeer geliefd bij doortrekkers als tafelen kuifeenden. Iets van de route af, aan de zuidkant van het Vogelmeer, ligt vogelkijkhut Schoutens Vergezicht.

 Dit kronkelige schelpen-/zandpad geruime tijd volgen, steeds rechts aanhouden. Op splitsing voor een driehoekig grasveldje rechts aanhouden (blauwe paaltjes verlaten). Ga na bijna 200 m linksaf, een breed pad op (weer de blauwe route). Op splitsing links aanhouden en omhoog. Al snel passeert u een zijpad links met trap naar uitzichtpunt Lichtbakkeet. (*Van hieraf ziet u onder meer een groot kruis en militaire begraafplaats - met Nederlandse vlag.*) Blijf het brede schelpenpad volgen. Op een viersprong rechtdoor. Een bankje passeren; na circa 400 m ligt eerst links en even verderop rechts – iets meer van de weg af – een gedenksteen.

7 Gedenksteden

De gedenksteden geven de plaats aan waar in mei 1945 de lichamen van vermoorde verzetslieden zijn gevonden. De Duitsers namen bij wijze van represaille, deels willekeurig uitgekozen mensen, deels gevangengehouden verzetsmensen, mee naar de duinen om ze daar te fusilleren. Vele tientallen landgenoten werden hier vermoord. De meeste dode lichamen werden ondiep begraven, zodat ze na de oorlog al snel werden ontdekt. In dit duingebied zijn vijf gedenksteden geplaatst. Bij de eerste steen (links van de route) werden 92 mensen vermoord, bij de tweede (rechts) 42.

 Volg het brede schelpenpad en negeer de paden van rechts. Ga op de asfaltweg rechtsaf (linksaf is verboden). Een zijpad naar links negeren en vervolgens het eerste pad schuin naar rechts op. Na 50 m een klinkerweg (fietspad) recht oversteken naar een bospad (voetpad). Een klaphek passeren en links aanhouden. Even verder op een splitsing rechts aanhouden. Bij een open zandige plek met picknickbank rechtdoor. Op een kruising met breder pad ook rechtdoor. Ga op de klinkerweg (fietspad) linksaf. Waar de weg naar links buigt, gaat u rechtdoor langs een hek; volg het voetpad. Aan het eind linksaf, klinkerweg. Weer een hek passeren en direct daarna passeert u Bezoekerscentrum De Kennemerduinen (rechts). Volg het voetpad langs het parkeerterrein naar een drukke verkeersweg (N200). Bij deze weg linksaf, een voetpad op. Na 100 m bij een voetgangeroversteekplaats met verkeerslicht, rechtsaf de weg oversteken.

8 Bezoekerscentrum De Kennemerduinen

Bezoekerscentrum De Kennemerduinen geeft informatie over dieren en planten die in Nationaal Park Zuid-Kennemerland leven. In het centrum bevindt zich ook een café en een winkel. Het bezoekerscentrum is gehuisvest in een duurzaam gebouw; de inspiratie voor het ontwerp voert terug naar een duinboerderij uit de 7de eeuw. De toegang tot het centrum is gratis. Openingstijden zie bij horeca of ga naar de site: www.np-zuidkennemerland.nl (ga naar Bezoekerscentrum De Kennemerduinen).

 Aan overzijde N200 linksaf, een asfaltvoetpad op. Na een bankje buigt dit pad naar rechts; het komt even verder op een bredere weg uit. Deze oversteken en op het voetpad rechtsaf. Voor spoorwegviaduct linksaf, Tetterodeweg, een voetpad aan linkerkant. Blijf steeds evenwijdig aan het spoor lopen tot aan station Overveen.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/traject/kennemerduinen-ns-route

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.